

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/131/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820202098
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8820202098.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci manželky (navrhovateľky): U. I., K.. XX.X.XXXX, O. Z. XXX, zastúpenej: JUDr. Miloš Kaščák, advokát, Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, proti manželovi, ktorý návrh nepodal: A. I., K.. XX.X.XXXX, O. Z. XXX/XX, za účasti maloletého dieťaťa: mal. P. I., K.. X.X.XXXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, t a k t o

rozhodol:

- I. Súd manželstvo U. I., Y. F., K.. XX.X.XXXX a A. I.U., K.. XX.X.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu W. vo zväzku XX, ročník XXXX na strane XX, pod poradovým číslom 64 r o z v á d z a .
- II. Na čas po rozvode z v e r u j e maloletú P. I., K.. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky.
- III. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í a p o v i n n í maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.
- IV. Otec sa z a v á z u j e platením výživného na maloletú P. I., K.. X.X.XXXX po 120€ mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 20.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva.
- V. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým dieťaťom neobmedzene za prítomnosti matky.
- VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Manželka sa podaným návrhom domáhala rozvodu manželstva, zverenia maloletej dcéry do jej osobnej starostlivosti a zaviazania otca platením výživného na dcéru po 120,- eur mesačne počnúc dňom 7.1.2019. V návrhu uviedla, že manželstvo uzavreli XX.XX.XXXX a z ich spolužitia sa narodila dcéra P. dňa X.X.XXXX. S manželom sa poznala od malička, pretože pochádzajú z jednej obce. Prerástlo to do vážnej známosti a začali spolu žiť. Navrhovateľka otehotnela a keďže chceli, aby sa dieťa narodilo v manželstve, uzatvorili manželstvo. Dcéрка sa narodila s očnou vadou. U manžela sa po krátkom čase niečo zlomilo, prestal sa o dcéru a o manželku zaujímať. Manželka mu navrhovala, aby spolu žili, ale on nechce. Za tohto stavu je ich manželstvo len formálne. V súčasnosti je manželka na materskej dovolenke a poberá príspevok vo výške 270,- eur. Manžel pracuje v spoločnosti F. , W..Y..R.. B. Z.. Mesačne zarobí asi 600,- eur. Od narodenia dcéry matke na jej výživu ničím neprispel. Všetky náklady, ktoré sú vysoké pre dcérinu chorobu, zvláda len s pomocou rodičov.

2. Manžel, ktorý návrh nepodal, s návrhom nesúhlasil.

3. Kolízny opatrovník nemohol zaujať objektívne stanovisko k návrhu, keďže nepoznal stanovisko otca maloletého dieťaťa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom manželky, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to sobášnym listom účastníkov konania, rodným listom maloletého dieťaťa, lustráciou rodičov v Sociálnej poisťovni, správou zamestnávateľa otca, správami obce Z., vyjadrením manžela, správou ÚPSVaR Vranov nad Topľou, referát poradensko-psychologických služieb a zistil tento skutkový stav:

5. Podľa sobášneho listu účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX a toto je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu W. vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod por.č. XX.

6. Počas manželstva sa účastníkom konania narodila dcéra P. I. dňa X.X.XXXX.

7. Keďže manžel s návrhom na rozvod manželstva nesúhlasil, manželia boli odkázaní na riešenie nezhôd v spoložití za súčinnosti psychológa referátu poradensko-psychologických služieb, úradu práce. V správe zo dňa 21.5.2021 psychologička úradu práce oznámila, že manželom poskytli dva termíny konzultácií, na ktoré sa z osobných dôvodov nedostavili. Následne im nechali dostatočný priestor na vzájomné dohodnutie termínu spoločnej konzultácie, ktorá by obom vyhovovala. Žiadnu spätnú väzbu od manželov nedostali.

8. Manželka vo výpovedi uviedla, že po uzavretí manželstva bolo ich spoložitie harmonické. Všetko sa zmenilo po narodení ich dcéry, ktorá sa narodila s vrodenu vadou, mala aj šedý zákal. Po návrate z nemocnice manžel nijako o dcéru nejavil záujem. Manželka sa celodenne o maloletú starala, zabezpečovala jej potreby, manžel si žil svojim životom, voľný čas trávil mimo ich domácnosti. Po jednej návšteve u lekára v Prešove sa manželka vrátila do ich spoločnej domácnosti, no manžel sa s ňou prestal rozprávať, preto zo spoločnej domácnosti odišla a to dňa 29.01.2019. Od tej doby spoložitie neobnovili, každý z nich žije v inej domácnosti. Po nejakom čase sa manžel ozval, že chce vidieť dcérku, preto sa aj stretli, ale odvtedy už opäť o maloletú nejaví záujem. Telefonicky ju nekontaktuje, nestretávajú sa. Finančne spolu nehospodária, ani intímne spolu nežijú. Manželka býva s maloletou dcérou u svojich rodičov, kde majú vytvorené dobré podmienky na bývanie. O maloletú dcérku sa celodenne stará. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a prídavku na dieťa spolu vo výške 301,50 eur. Okrem bežných výdavkov na stravu, ošatenie, hygienické potreby, má zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom dcéry. Je potrebné dieťaťu zakúpiť okuliare, rôzne vitamíny, po operácii musí užívať kvapky. Dcéрка celkovo absolvovala už 7 operačných zákrokov. Trošku sa jej zdravotný stav zlepšil, čo sa týka očí, ale naďalej nechodí. K manželovi už navrhovateľka nič necíti, preto sa chce rozviešť. Potvrdila, že otec si žiadnym spôsobom neplní vyživovaciu povinnosť na maloletú dcéru, o dieťa sa nezaujíma. Záujem o maloletú neprejavil ani nikto z manželov rodiny.

9. Z úradného záznamu spísaného na súde dňa 12.8.2021 vyplýva, že manžel sa ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní. Uviedol, že súhlasí s rozvodom manželstva. Nemá už snahu bojovať za záchranu manželstva. Požiadal o úpravu stretávania sa s dcérou aspoň 1-2 krát do týždňa. Bol by rád, ak by dcéra uňho aj prespávala.

10. Kolízny opatrovník po prešetrení pomerov v správe uviedol, že manželia nežijú v spoločnej domácnosti od 29.1.2019. Ako dôvod matka uviedla stratu záujmu otca o rodinu a narodenie dieťaťa s vrodenu vadou. Matka žije sama, bez partnera, v rodičovskom rodinnom dome v spoločnej domácnosti s maloletým dieťaťom, starými rodičmi a plnoletou sestrou. Príjem matky pozostáva z prídavku na dieťa a rodičovského príspevku. Zvýšené výdavky má matka na lieky a vitamíny pre dcéru. Maloletá P. je v celodennej osobnej starostlivosti matky. Dieťa absolvovalo už 6 operácií, má zdravotné problémy - šedý zákal. Má podstúpiť operáciu hlavičky, zatiaľ ešte nechodí. Navštevujú s ňou aj gastroenterologickú ambulanciu. Rodičia sa nevideli a nekomunikovali spolu od januára 2019. Matka má vedomosť o tom, že otec pracuje. O dieťa sa nezaujíma, nenavštevuje ho. Otec na opakované pozvanie na úrad práce nijako nereagoval.

11. Podľa správy obce Z. A. I. pochádza z usporiadanej rodiny. Jeho povest' v obci je dobrá, doposiaľ nebol riešený v obci v priestupkovom konaní. V súčasnosti je SZČO. S rodičmi a bratom žije v obecnom nájomnom dvojizbovom sociálnom byte. Rodičia sú nezamestnaní, žijú zo štátnych sociálnych dávok.

12. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že manžel bol evidovaný ako zamestnanec v spoločnosti W. W., W.Y..R., Z. v období od 12.12.2019 do 11.12.2020. Spoločnosť W. W. W.Y..R., Z. potvrdila, že pracovný pomer s A. I. bol ukončený na základe skončenia jeho pracovnej zmluvy - pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú do 11.12.2020. Priemerný mesačný čistý príjem otca zo zamestnania činil 449,16 eur.

13. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou A. I. nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie - 10.8.2021 bol podaný podnet na jeho vyradenie pre nespoluprácu.

14. Výpisom zo živnostenského registra bolo potvrdené, že A. I. je od 18.8.2021 živnostníkom s predmetom podnikania- dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov.

15. Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

16. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

17. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19 Zákona o rodine.

18. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov mal. dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí komu mal. dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do starostlivosti prispievať na jeho výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

19. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

20. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

21. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že vzťahy medzi manželmi sú vážne rozvrátené. Manželstvo neplní svoje funkcie. Manželia dlhšiu dobu nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne finančne nehospodária, nezabezpečujú výchovu a výživu maloletému dieťaťu a ich manželstvo neplní ani biologickú funkciu. Manželka jednoznačne prezentovala svoj postoj k manželstvu. Manžel síce na prvom pojednávaní vyjadril nesúhlas s rozvodom manželstva, jeho postoj sa však následne zmenil. Manželia opakovane nevyužili možnosť pracovať na záchrane ich spolužitia za súčinnosti psychológa. Keďže manželia nemajú záujem na zotrvaní v manželskom zväzku a nevidia nádej na obnovu manželského spolužitia, súd s prihliadnutím na zistený rozvrat v manželskom spolužití manželstvo účastníkov konania rozviedol.

23. Na čas po rozvode súd upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletej dcére. Matka poskytuje dieťaťu potrebnú osobnú starostlivosť, má s dcérou vytvorený kladný citový vzťah, má zabezpečené vhodné bytové podmienky a spĺňa predpoklady pre čo najlepšie uspokojovanie potrieb dieťaťa. S poukazom na zistený skutkový stav, nezáujem otca o výchovu dieťaťa, súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného.

24. Súd v zmysle § 24 Zákona o rodine rozhodol, že na čas po rozvode manželstva sú obaja rodičia oprávnení a povinní maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Podľa § 28 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä : sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky neznamena obmedzenie alebo pozastavenie rodičovských práv a povinností otca, preto súd rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní zastupovať ich maloletú dcéru a spravovať jej majetok v súlade s rozhodovacou praxou Krajského súdu v Prešove (napr. sp.zn. 21CoP/29/2019, 24CoP/64/2018, 21Cop/6/2018).

25. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo zákonných kritérií stanovenia výživného a to z odôvodnených potrieb dieťaťa, jeho veku a zo zárobkových, majetkových pomerov povinného rodiča, jeho možností a schopností pracovať, dosahovať príjem. Na zabezpečenie výchovy a výživy maloletej P. musí matka okrem bežných výdavkov na stravu, ošatenie, hygienické potreby vynaložiť zvýšené náklady súvisiace s nepriaznivým zdravotným stavom dcéry. Otec maloletej sa napriek viacerým súdnym pojednávaniam týchto nezúčastnil, nezdokladoval svoj príjem a výdavky, hoci bol na ich predloženie opakovane vyzývaný. Pri rozhodovaní preto súd vychádzal z listinných dôkazov, ktoré bolo možné zabezpečiť si z úradnej moci. Otec je od mesiaca august 2021 živnostníkom s predmetom podnikania - dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov. Je mladý, zdravý, schopný pracovať, s pracovnými návykmi a skúsenosťami. Otcovi bol doručený návrh matky, ktorým táto požadovala určiť výživné v sume 120,- eur mesačne a otec túto sumu nijako nenamietal. Keďže otec si nespĺnil povinnosť uloženú mu súdom a nezdokladoval jeho príjem z podnikania, súd pri rozhodovaní vychádzal z potenciality jeho príjmu, teda z predpokladaného príjmu povinného rodiča. Ak by otec z podnikania dosiahol len príjem cca 500,- eur mesačne, je podľa názoru súdu v jeho možnostiach a schopnostiach podieľať sa na zabezpečení výchovy a výživy dcéry sumou 120,- eur mesačne. Hoci ide o dieťa v útlom veku, súd takúto výšku výživného určil najmä s poukazom na nepriaznivý zdravotný stav dcéry. Táto musí užívať lieky, vitamíny, absolvovať rôzne lekárske kontroly a operačné zákroky. Matka musí maloletej dcére s prihliadnutím jej zdravotný stav venovať zvýšenú starostlivosť. Naopak otec sa o maloleté dieťa nezaujíma, nestretáva sa s ňou, matke nie je nijako nápomocný pri potrebnej starostlivosti. Ak sa otec nepodieľa na výchove a výžive maloletej žiadnou osobnou starostlivosťou, je jeho povinnosťou vo vyššej miere matke vypomôcť aspoň finančne.

26. S poukazom na zistené skutočnosti súd otca zaviazal platením výživného sumou 120,- eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia o rozvode manželstva. V súdnom konaní o rozvod manželstva súd upravuje rodičovské práva a povinnosti na čas po rozvode, preto nie je možné v tomto konaní zaviazat' otca aj na plnenie vyživovacej povinnosti voči dcére späťne, počnúc dňom narodenia dieťaťa, ako to matka požadovala v návrhu.

27. Stretávanie otca s maloletým dieťaťom súd upravil neobmedzene za prítomnosti matky. Otec má právo stretávať sa s dieťaťom, ale zároveň toto stretávanie musí zodpovedať najlepšiemu záujmu maloletej. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že po narodení maloletej P. rodičia žili v spoločnej domácnosti len veľmi krátko a následne spolužitie prerušili. Otec sa o dcéru nezaujímal, nenavštevoval ju, preto možno konštatovať, že dieťa svojho otca nepozná a otec nepozná potreby dieťaťa. Ak otec bude mať záujem o stretnutie s dcérou môže matku kontaktovať za tým účelom a je potrebné, aby matka toto právo otca rešpektovala. Zároveň je však nevyhnutné, aby matka bola prítomná pri stretnutí otca s maloletou, nakoľko matka je tá osoba, ktorá najlepšie pozná potreby jej dcéry a dieťa je na matku citovo naviazané. Stretávanie rodiča s dieťaťom by malo prebiehať v pokojnej atmosfére, bez stresových situácií, preto súd považoval prítomnosť matky pri stretnutí za toho času potrebnú a nevyhnutnú. Ak sa stretnutia budú realizovať pravidelne, na prospech zdravého vývoja dieťaťa, ak otec bude poznať potreby jeho dcéry a bude schopný ich zabezpečiť, nie je vylúčená v budúcnosti aj taká úprava styku otca s dcérou, ktorú otec požadoval (prespávanie dieťaťa v domácnosti otca bez matkinej prítomnosti).

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.